

OSLOKURS 2019

kurs «lek, sang og dans»

**pedagogisk materiale for 4. klasse (norsk telling)
(3. klassetrinn)**

Barnet- ta imot det i ærefrykt

Oppdra det i kjærlighet

La det gå i frihet

(Rudolf Steiner)

Materialet som er samlet her, stammer fra mange kilder, fra folkeskatten, kjente forfattere og komponister, fra steinerskolelærere, eurytmister og pianister. Jeg vil herved takke alle de skapende menneskene som har bidratt med noe her!

For bedre oversikt er materialet tildelt et av klassetrinnene, men mange ting kan brukes på flere trinn! Alle som vil bruke det, skal bli oppmuntret til å utvikle det slik situasjonen de står i krever det - det er tenkt som en eksempelsamling og fri inspirasjonskilde til rytmisk arbeid med barn.

Oslo, i juli 2019

Angela Seitz

Noen stikkord til 4. klasse:

- mye omveltning, overgang til rubikon
- ringen kan oppløses til tider, klassen kan deles inn i mindre grupper
- danser som krever mer våkenhet, raskhet, nøyaktighet i føttene
- høyre- venstre skal være etablert
- musikalskt: dur og moll brukes nå, kanon for første gang, fortsatt folketoner

Sammentrekning- utvidelse

Solen sov bak bergets topp
om dagen lyser solen opp

*med 4 skritt rytmisk til språket innover i ringen frie skritt
utover; armene blir til solstråler.*

Solen går til kveldens hvile
men om dagen kan hun smile

*Mer avansert: elevene står i stråler, to og to.
Den som står innerst går de 4 stegene, og på andre delen
av teksten løper den bak sin/ neste partner. De andre
gjør stående til det er deres tur.*

Solen gir sin kraft til meg
at jeg stråle kan til deg

(Eva Schickler)

Tekster

Trygt på jord med begge føtter,
gripe fatt med hender to,
Klare seg foruten støtter,
møte verden sterk og god.

(Lydia Høst)

*sette høyre og venstre fot noe bredere
vise hendene, åpne armene
sette føttene inntil
krysse armene for an brystet*

Rytme kort- kort- lang

Sterk og flink vil jeg bli,
Det jeg kan vil jeg gi
Det jeg må skal bli gjort
greit og fort, greit og fort.

(Meta Aukrust)

Baker Kokk har kaker nok
 Og slakter Bekk har spekk.
 Kjøpmann Malt har mel og salt
 I pose og i sekk.
 Men stakkars lille frøken Stjert
 Har ikke annet enn en ert
 Som råkostmat på frokostfat
 Og den er trillet vekk.
 Tenk, den er spurløst borte vekk.

(André Bjerke)

hælene frem på de betonte stavelsene

hopp på Ø og med bena i kryss når du hører E

gå på tå langs ringen

Fra «vekk»: hopp i kryss på E

Dypt i jorden står min rot, derfor står vi stormen mot.

opp og ned stående, føttene tett

Sanger/ Kanons

Fader Jakob, Fader Jakob,
 sover du, sover du?
 Hører du ei klokken, hører du ei klokken?
 Ding, dang dong! ding dang, dong!
(se noter)

klappe
legge hender sammen, legge hodet til side
Lage ører med hendene
Folde hender, over hode, en finger er kolven

Min hatt den har tre kanter,
 tre kanter har min hatt.
 Og har den ei tre kanter,
 så var det ei min hatt.

*Kjent barnesang. Gjør illustrerende bevegelser på «min»,
 «hatt», «tre», «kanter»,
 samme bevegelse på «den har», «har», «og har den ei»,
 «så var det ei»*

Synge sangen flere ganger og utelate fler og fler ord, men gjøre bevegelsene.

Sangleker

Loppetango

Vet du hva som hendte meg i går?
 Tre små lopper danset tango i mitt hår!
 Og den ene det var
 Og den andre det var
 Og den tredje det var, som du ser.
 Jippi ja ja, jippi, jippi jaaa!
 Jippi ja ja, jippi, jippi jaaa!
 Jippi ja ja, jippi, jippi ja, ja, jippi, jippi ja ja, jippi, jippi jaaa!
 (se noter)

*En i midten av ringen, alle synger, vedkommende får velge tre stykker- når teksten kommer.
 Disse fire elever stiller seg i to par ovenfor hverandre inni ringen alle andre klapper.
 På Jippi... starter de. Parene står ovenfor hverandre, holder hverandre i hendene og hopper
 med sidehopp mot hverandre. Alltid det paret som kommer fra en bestemt retning må åpne for
 de andre. Når det andre paret har denne retningen, er det dette paret som må åpne. Den som
 først ble valgt, kan bli den som velger på nytt.*

Jeg satte brillene på min nese

Jeg satte brillene på min nese, for å se om jeg kunne lese,
 Jeg leste så at det var umulig å leve lykkelig foruten deg!
 Yalli yalli yalli jasså! Yalli yalli yalli jasså!
 Jeg leste så at det var umulig å leve lykkelig foruten deg!
 (se noter)

*I barn går rundt inne i ringen, langs denne, og i motsatt retning som den store ringen.
 Det lager brillen med tommelen og pekefinger og ser på dem de passerer. På »lykkelig foruten
 deg» blir de stående og ser på en bestemt person, da har de funnet sin partner.*

«yalli yalli yalli» 3 klapp alle, «jasså» klappe med din partner eller klappe videre (alle andre)
Resten av sangen danse med din partner eller klappe videre (alle andre), hekt armkrokene
sammen, først høyre, så venstre. Den som ble valgt går med brillene rundt i neste runde.
Også etter hvert med flere barn samtidig som velger sine partnere.

Danser

Step we gaily- Lewis bridal song

Step we gaily on we go, heel for heel and toe for toe.
Arm in arm and row on row, all for Mairie's wedding.
Overhillways up and down, myrtlegreen and bracken brown.
Past the shielings through the town, all for Mairie's wedding.
(se noter)

4

Polonese- prinsipp: gå to og to, etter hverandre, hold hender. Dele paret, en til hver side. Bli to og to igjen. Et par til høyre, et par til venstre, bli 4. Dele i to, komme opp to og to, dele paret: 1 og 1, bli to og to (valgfritt)

Variasjoner:

«Hvelvinger»: første par stopper opp, lager bro med armene, neste par går igjennom, lager bro, alle følger.

«Gjerder»: første par setter seg på hælene og lager gjerder i det de holder hender.

Alle stiger over.

«Blindvei»: første par stopper og dreier rund, holder hender igjen. Imens har alle andre sluppet hendene og laget en allée, slik at det første paret kan gå/ danse igjennom motsatt vei. Alle følger. Enklere variant: bare stille seg på sidene, neste par går gjennom og stiller seg ved siden, når alle er stilt opp danser første par igjennom.

«Sten»: (denne bare når gruppen fungerer bra) En begynner og setter seg på knærne og hodet inntil, former en «sten», neste mann hopper over, lager neste «sten». En voksen må påse at avstanden mellom «stenene» er stor nok.

Skredderen

En skredder og hans lille mus, hei diddelum kum lirim
De bodde sammen i et hus, hei diddelum kum larum

Refreng:

Hei diddelum kum lirim larum gjennom hele farum,
Hei diddelum- kum- lirim lei- hei diddelum kum larum

Han tenkte musa er litt ble, hei ...
Så fikk hun fett og fleskestek, hei ...

Han tenkte musa dør vel ei, hei ...
Så fikk hun jern og syltetøy, hei ...

Men musa ut av døren sprang, hei ...
Og skredder'n lette dagen lang, hei ...

Så fant han seg en annen mus, hei ...
Nå lever de i sus og dus, hei ...

(se noter)

(fra engelsk)

1.linje: Alle på ring. Hender i siden. 4 steg til høyre. Et åpen steg med høyre, så med venstre slik at man ser ut av ringen, et til med høyre og venstre inntil. Så 4 steg tilbake på samme måte. Man dreier!

2. linje: det samme til venstre og tilbake.

På refrengen: hold hender og sidehopp på ring til «farum», så 4 steg inni i ringen klapp, 4 steg ut av ringen stamp stamp

5

Fru Cederstrøm

Ritsj, ratsj, fillibom bom bom, filibom bom bom, filibom bom bom!

Ritsj, ratsj, filibom, bom, bom, vil du være med så kom!

Fru Cederstrøm, fru Cederstrøm, fru Cederstrøm,

Fru Cederstrøm, og lille Hansemann / og lille mamsell Ros'.

Så reiser vi til byen inn og kjøper ring til piken min

Og ritsj og ratsj og brudestas, så holder vi kalas!

(se noter)

Mange varianter her! Her er en:

To ringer inn i hverandre. På «ritsj ratsj» klappe i det man beveger hendene opp og ned, når den ene går opp går den andre hånden ned. Så i to ulike retninger (indre ring med klokka) i de to ringer med sidehopp. «Ritsj ratsj» klappe igjen og endre retning at man kommer foran samme personen i den andre ringen. Fra «fru Cederstrøm» klappe to og to med denne partneren. På «lille mamsell...» holde hender over kryss med partneren og alle går på ring to og to, med klokka på «så reiser...»

På «ritsj og ratsj og brudestas» 3x bytte med hendene slik at man går nå mot klokka tilbake på «holder vi». Klappe med partneren på «kalas». evt. den ytre ringen tar neste mann altså personen til høyre for den gamle partneren.

Leker

Hermelek

Foregår stille, bare bevegelse.. En går ut, alle andre på ring. Det bestemmes hvem som er «hermesjef». Vedkommende begynner med å gjøre rytmiske bevegelser, alle hermer. Det må skiftes bevegelse for at leken skal fungere, men helst slik at den som gjetter ikke for med seg hvem som bytter først! Den som var ute, blir hentet inn og må gjette hvem som er «hermesjef».

3 sjanser for å gjette riktig. Den som må gå ut neste gang kan bli ellet ut.

Variant: istedenfor frie rytmer- mime ulike musikkinstrumenter!

Båtleken

Med tromme. Det blir laget en båt av stokker på gulvet. Den voksne (eller en elev) velger en rytme og slår denne gjentagende på trommen. Alle må gå etter rytmen. Når tromma stopper roper den voksne ulike værtyper. Elevene må reagere og gjøre det som er riktig til denne værtypen. Variant: den som er sist å gjøre oppgaven må gå ut av leken.

Værtypene:

sol- alle elever drar på båttur- inn i båten.

regn- alle må løpe under tak- en hånd på en av rommets vegger.

tordenvær- man kan være redd. Alle må klemme minst én annen.

jordskjelv- alle må legge seg flat på bakken.